

Баволяк Тетяна Олегівна
ст. гр. групи ФМ-12, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Гупаловська М.Б.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Місцевим бюджетам відводиться головна роль у соціально-економічному розвитку країни, оскільки вони забезпечують фінансовий розвиток територій. Доходи дають можливість органам місцевого самоврядування забезпечувати належне виконання покладених на них завдань та функцій, а також розвивати та розширювати економічний потенціал регіону.

На сьогодні, постійне прагнення до самостійності місцевих бюджетів, до подальшого розвитку та зміцнення місцевого самоврядування вимагає більшої фінансової незалежності та життєздатності органів місцевої влади. Фінансова децентралізація вважається найефективнішою формою управління бюджетними коштами на місцях. Її основою є принцип зменшення ступеня впливу центру на розвиток регіональної економіки [1].

Бюджетна децентралізація спрямована на розширення дохідної частини бюджетів, бази адміністрування та надання права органам місцевого самоврядування самостійно коригувати розмір податків та зборів.

Так, за 9 місяців 2017 року, порівняно з аналогічним періодом 2016 року надходження до місцевих бюджетів зросли на 31,1 млрд.грн.або на 30%. А власні доходи місцевих бюджетів 366 об'єднаних територіальних громад зросли на 82,7% і склали 6,3 млрд. грн. [2].

Ефективним джерелом зміцнення ресурсного потенціалу місцевих бюджетів України є місцеві податки та збори. Саме тому одним із пріоритетних напрямів щодо формування ресурсної бази місцевих бюджетів має стати підвищення самостійності місцевих бюджетів шляхом зростання ролі місцевих податків та зборів у структурі їх доходів. Разом з тим, важливою умовою вирішення проблеми зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів є розширення прав органів місцевого самоврядування у сфері встановлення податків і зборів, а також створення багатоканальної системи формування бюджету, на основі якої кожен рівень бюджетної системи повинен мати власні закріплені доходи. Обсяг цих доходів має бути достатнім для забезпечення функцій і обов'язків, які покладаються на той чи інший рівень влади [3].

У світі існують країни, в яких місцеві бюджети наділені дуже високою фінансовою автономією, тобто практично не залежать або слабо залежать

від бюджету центральної адміністрації. Це Ісландія, США, Люксембург, Австрія, Швеція. В зазначених країнах фінансова автономія місцевих бюджетів знаходиться в інтервалі від 99,2% до 72,8%. У Німеччині, Японії, Франції, Фінляндії, Бельгії і Данії фінансова автономія місцевих бюджетів коливається від 68% до 56%. Основу їх фінансової автономії складають місцеві податки і місцеві надбавки до загальнодержавних податків. Власні доходи цих країн не входять до складу доходів вищестоящих бюджетів і, таким чином, не регулюються зверху [4].

Отже, бюджетна децентралізація сприяє місцевим бюджетам наповнюватися і зростати, а отже, розширюються можливості розвитку місцевих територій. Водночас зростає і відповідальність органів місцевого самоврядування.

Література:

1. Гупаловська М.Б. Сучасні тенденції функціонування місцевих бюджетів України URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/27900/1/30.PDF> (дата звернення 27.04.2018).

2. Місцеві бюджети заробили мільярди: Кабмін показав підсумки децентралізації URL: <https://ukr.segodnya.ua/economics/enews/mestnye-byudzhety-zarabotali-milliardy-kabmin-pokazal-itogi-decentralizacii-1064222.html> (дата звернення 24.04.2018).

3. Лінтур І.В. Можливості оптимізації формування доходів місцевих бюджетів в умовах децентралізації. Глобальні та національні проблеми економіки. Вип. 4. 2015. С. 853-855.

4. Христинко В.Б. Межбюджетные отношения и управление региональными финансами: опыт, проблемы, перспективы. Москва: Дело, 2002. 608 с.

Багрій Василь Мирославович

ст. гр. Фзм-11, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доц., Картишин Н. І.

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

На сучасному етапі господарювання основним завданням держави є розробка конкретних заходів щодо реформування галузі охорони здоров'я для поліпшення її фінансового стану. Необхідність реформування зумовлюється такими негативними факторами діяльності системи охорони здоров'я як:

– несприятливі прогнози розвитку демографічної ситуації;